

Oecumenische viering Paaskerk/MK Baarn 26 juni 2016

Lucas 9, 51-62

Keer om!

Of je nu jong bent of oud, rijk of arm, geletterd of ongeletterd, we herinneren ons allemaal wel momenten in ons leven, waarop we ons geroepen voelden, om in actie te komen.

Op school wordt iemand in je klas steeds maar weer getreiterd. Opeens néém je het niet meer, je verheft je stem en je neemt het voor die klasgenoot op...

Op je werk proberen een paar collega's zich ten koste van anderen omhoog te werken. De collegialiteit gaat eronder lijden. Sommigen worden er ziek van. Je zegt er wat van...

Of je raakt bewogen door wat je leest over het lot van politieke gevangenen overal in de wereld. Plotseling dringt het tot je door: Als ik nu niet iets doe, ben ik medeschuldig aan het onrecht. Je wordt lid van Amnesty en je gaat brieven schrijven naar degenen die verantwoordelijk zijn voor het lot van die gevangenen. Velen van ons kennen wel zo'n moment waarop je zeker weet: Nu ben ik de aangewezen persoon om het onrecht aan te klagen, om de zwakken te beschermen en op te komen voor menswaardig leven. Je keert je om.

In Bijbelse tijden is dat niet anders. Mensen die zich omkeren; in de Schrift worden ze profeten genoemd. Ze weten zich -hoe dan ook- geraakt, bezield door de levende God. Het overkomt hen. Zonder dat ze er zelf op bedacht zijn brandt God als het ware binnen hun leven als een vuur dat hen verteert, als een licht dat hen verblindt. Niets is meer zoals het altijd was. Profeten -mannen en vrouwen-, ze hebben het gevoel, dat er een nieuwe periode in hun leven aanbreekt.

'Wee mij, ik ben verloren', roept Jesaja uit (Jesaja 6,5). En Maria zegt: 'Mij geschiede naar uw woord' (Luc. 1, 38). En Paulus, op weg naar Damascus wordt plotsklaps overvallen door een hemels licht en roept uit: 'Wie bent u?' (Hand. 8, 5).

Bijbelse profeten treden op als woordvoerders van God. Ze klagen aan, zeggen wat er vandaag niet goed is in de wereld: Dat we eerder aan onszelf denken dan aan anderen. En: We délen wel, maar van onze overvloed. Profeten dagen ons uit: Keer om! Keer je om, om een mooiere toekomst op te laten bloeien. Ze kiezen partij voor Gods bedoelingen en dat betekent steevast: kiezen voor het recht van de zwaksten, voor wie niks te makken hebben.

Vanmorgen horen we, dat het Jezus-verhaal in het Lucas-evangelie een radicale wending neemt. Jezus slaat definitief de weg naar Jeruzalem in met alle heftige consequenties van dien. Vanaf nu speelt alles zich af op, of langs de weg naar Jeruzalem, de stad waar Jezus zal binnentrekken, het einde zich langzaam gaat aftekenen en zich zal voltrekken.

Als een Bijbelse profeet kiest Jezus vastberaden Zijn weg. Aan de snelheid waarmee de handelingen in het verhaal elkaar opvolgen, en aan de antwoorden die Jezus geeft aan mensen die hem willen volgen, of aan wie Jezus zelf vraagt om mee te gaan is duidelijk dat 'Jezus navolgen' niet langer uitstel duldt. Geen tijd te verliezen. Hem achterna gaan betekent: Het kost wat, je vertrouwde zekerheden loslaten. Jezus scherpt het aan: 'Wie de hand aan de ploeg slaat en achterom blijft kijken is niet geschikt voor het koninkrijk van God.' Kennelijk is grote haast geboden: Op volle kracht vooruit, met achterlating van al het oude. Hem achterna gaan is radicaal kiezen voor Gods Koninkrijk.

Keer je om! De tijd dringt: Zo klonk eind 80-er jaren de profetische oproep tot een oecumenisch Conciliair Proces naar Gerechtigheid, Vrede en Zorg om Gods schepping met kerkendagen en manifestaties.

Keer je om! Zo daagde Al Gore de wereld 10 jaar geleden uit met zijn documentaire 'een ongemakkelijke waarheid'.

Keer je om! Zo drukt ook paus Franciscus ons nu opnieuw op het hart. Vanaf het begin van zijn pausschap legt hij sterke nadruk op de waardigheid van de arme en op zorg voor de schepping. Dat vinden we ook terug in zijn laatste rondzendbrief. De titel daarvan –Laudato si', dat betekent: geloofd bent u- is genomen uit het beroemde Zonnelied van Sint Franciscus. Alle elementen van de schepping, zon, maan, water, wind en vuur, worden aangesproken als broeders en zusters. Zo komt een christelijk holisme in beeld waarbij niet alleen alle mensen delen in universele broeder- en zusterschap maar ook alle onderdelen van waaruit onze wereld is

opgebouwd. In de ondertitel van zijn brief spreekt de paus over de zorg en de verantwoordelijkheid voor onze aarde als ons gemeenschappelijke huis. Een boodschap, uitdrukkelijk gericht aan alle mensen van goede wil, wereldwijd.

In zijn brief geeft paus Franciscus aan, dat we gekomen zijn aan het einde van het industriële tijdperk waarin we gevormd werden door de Verlichting. Aan het begin van de industrialisatie waren we met 1 miljard bewoners in beperkte welvaart. Dankzij een enorme productie en consumptie zijn we nu met meer dan 7 miljard bewoners en is de welvaart 80 keer zo groot als 200 jaar geleden. Kenmerkend voor onze moderniteit is, dat er exclusief gekeken wordt naar nut, meetbaarheid en maakbaarheid. Vanuit dit oogpunt heeft de mens alles gemaakt tot objecten die men zonder gewetenswroeging mag gebruiken of misbruiken. Onze manier van leven is niet meer houdbaar en niet langer duurzaam.

De situatie waar wij en de aarde -het huis waarin we wonen- verkeren vraagt dus om fundamentele veranderingen, om een ommekeer, en een herbezinning op wat 'goed leven' is in de huidige omstandigheden.

Een hoofdgedachte in zijn brief is dat alles met alles te maken heeft. Als je je inzet voor het milieu kan het niet zo zijn dat je geen hart hebt voor het lot van mensen die buitengesloten worden. En -omgekeerd- als je je inzet voor verbetering van de leefomstandigheden van de armsten, kan de aantasting van het milieu je niet koud laten.

Paus Franciscus schrijft, dat samenspraak en samenwerking tussen 'alle mensen van goede wil' nodig is om een weg te vinden uit de huidige ecologische en sociale crisis.

Gelukkig horen we steeds vaker over goede initiatieven die het tij kunnen keren. Zo las ik een opmerkelijk bericht in de krant onder de kop: 'Brabanders tappen stroom uit de Dommel'. Over een paar maanden zal het water van die rivier die over een lengte van 85 km door Noord-Brabant meandert ook elektriciteit gaan leveren. Bij een stuw wordt groene stroom opgewekt. Bewoners van het gebied en anderen zijn de eigenaren van de waterkrachtcentrale in aanbouw. De stuwende kracht achter dit project is een ingenieur die als kleine jongen op diezelfde plek zijn hengel uitwierp. Hij vroeg zich toen al af: Waarom gebeurt er niks met dat vallende water? Een vraag die hij zich later als ingenieur opnieuw stelde. Tijdens een wandeling langs de rivier besluit hij dat groene stroom niet afhankelijk hoeft te zijn van windmolenparken. Hij bedenkt, dat dat dichterbij huis ook moest kunnen.

Keer je om. Onze generatie, U en ik, wij worden indringend uitgedaagd, om -afzonderlijk en samen- te werken aan het meer bewoonbaar maken van ons gemeenschappelijke huis, om mee te bouwen aan het Koninkrijk van God.

Ons omkeren. Voorwaar geen geringe opgave die we alleen maar met velen samen kunnen klaren.

Dat wij -u, jij en ik- in Gods naam gaan doen wat we kunnen, niet alleen voor onszelf, maar ook voor degenen die na ons komen. Dat het zo mag worden.

Jan Houben, pastor Martha&Maria parochie